

Editorial

Pierwszy numer „Farmakoterapii w Psychiatrii i Neurologii” z roku 2012 otwiera artykuł z Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (Marcin Górniak i Janusz Rybakowski) dotyczący testu niacynowego w schizofrenii. Test niacynowy został wprowadzony w 1980 roku jako biologiczny test diagnostyczny dla schizofrenii. Dotychczas wykonane badania wskazują na osłabioną reakcję na niacynę u chorych na schizofrenię, wynikającą prawdopodobnie z zaburzeń gospodarki lipidowej w tej chorobie. Potwierdzają to również wstępne badania eksperymentalne w tym zakresie wykonane przez autorów artykułu.

W kolejnej wieloosrodkowej pracy eksperymentalnej, której pierwszym autorem jest dr hab. Jan Jaracz z Kliniki Psychiatrii Dorosłych UM w Poznaniu, badano rozpowszechnienie politerapii w leczeniu 131 chorych na schizofrenię wypisywanych z oddziałów psychiatrycznych w naszym kraju. Dwa lub więcej leków neuroleptycznych stosowano u niemal połowy pacjentów, co przedstawia się podobnie jak w innych krajach europejskich. Najczęściej stosowanym lekiem była olanzapina, a łączenie dwóch atypowych leków przeciwpsychotycznych było równie częste jak kombinacja neuroleptyków I i II generacji. Co ciekawe, zastosowanie dwóch lub więcej leków wiązało się z większą ilością wcześniejszych hospitalizacji.

Dariusz Kaczmarek i Jadwiga Zalewska-Kaszubska z Zakładu Farmakodynamiki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi przedstawili systematyczny przegląd piśmiennictwa dotyczącego skuteczności selektywnych inhibitorów wychwytu zwrotnego serotoniny (SSRI) w terapii zespołu zależności alkoholowej. Na podstawie 8 badań spełniających kryteria kwalifikacji obejmujące 1105 pacjentów wykazano znamiennej interakcję pomiędzy skutecznością leczenia SSRI a typem alkoholizmu i współistniejącą depresją. Autorzy sądzą, że dalsze badania w tym zakresie pozwolą zidentyfikować grupę pacjentów, którzy mogą odnieść największe korzyści z takiej terapii.

Zespół z Katedry i Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (Adriana Wawer i wsp.) omawia możliwości zastosowania wektorów AAV (*adeno-associated virus*) w terapiach genowych chorób neuro-degeneracyjnych. Prowadzone obecne badania kliniczne wykorzystują wektory AAV do transferu terapeutycznego w terapii choroby Parkinsona, choroby Alzheimerera, stwardnienia zanikowego bocznego, choroby Canavan oraz późnej dziecięcej neuronalnej lipofuscykozy ceroidowej, a wstępne wyniki wskazują na dobry profil tolerancji i bezpieczeństwa takiej terapii.

Praca autorów z Katedry i Kliniki Psychiatrii i Psychoterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz III Kliniki Psychiatrii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie (Marek Krzystanek i wsp.) dotyczy zarejestrowanych wskazań do stosowania leków przeciwpsychotycznych w naszym kraju. Analiza tego zagadnienia wykazała znaczne różnice dotyczące zarejestrowanych wskazań, także w obrębie rejestracji różnych postaci handlowych tego samego neuroleptyku. Wskazania rejestracyjne nie są zgodne z zaleceniami prezentowanymi w podręcznikach psychiatrii. Negatywną konsekwencją powyższych faktów dla psychiatrii jest ograniczenie stosowania tych leków w leczeniu zaburzeń psychicznych oraz wymuszanie przepisywania konkretnych postaci handlowych leków.

Nawiązująca do poprzedniej pracy, na zakończenie numeru przedstawiona została zaktualizowana wersja zaleceń w sprawie stosowania leków przeciwpsychotycznych II generacji opracowana przez specjalistę krajowego ds. psychiatrii, prof. Marka Jaremeę. Aktualizacja jest m.in. rezultatem wprowadzenia nowych preparatów leków przeciwpsychotycznych II generacji (olanzapiny w iniekcji szybko działającej i o przedłużonym działaniu i asenapiny) oraz zmian zasad refundacji opublikowanych w grudniu 2011 roku.

W obecnym numerze znajduje się również zawiadomienie o konferencji *Neuropsychiatria i Neuropsychologia. 2012 update*, która odbędzie się w dniach 22–23 listopada 2012 w Poznaniu. Podobnie jak w poprzednich latach konferencja zapowiada się niezwykle atrakcyjnie dla zainteresowanych psychiatrów, neurologów, psychologów, neurobiologów i neurofarmakologów, co może potwierdzać zamieszczony wykaz wykładowców konferencji oraz tematyka ich wykładów. Od wielu lat konferencja ma swoich zagorzałych zwolenników, których na pewno nie zabraknie w listopadzie w Poznaniu.

Życzę przyjemnej lektury kolejnego numeru naszego pisma i gorąco zachęcam polskich psychiatrów, neurologów i farmakologów do nadsyłania artykułów eksperymentalnych, poglądowych i kazuistycznych dotyczących terapii farmakologicznej w psychiatrii i neurologii.

Prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski